

Księga Hioba

Глава 1

1. В країні Авсітіди був якийсь чоловік, якому ім'я Йов, і той чоловік був праведний, непорочний, справедливий, побожний, який віддалявся від всякого злого діла. **2.** Було ж в нього сім синів і три дочки. **3.** І в нього була худоба - сім тисяч овець, три тисячі верблюдів, п'ять сот пар волів, п'ять сот ослиць, що доються, які пасуться, і дуже велика управа і він мав великі діла на землі. І той чоловік був шляхтичем зі сходу сонця. **4.** А як сходилися його сини до себе, робили пир кожного дня, беручи разом з собою і трьох своїх сестер, щоб їсти і пити з ними. **5.** І як лиш закінчилися дні пиру, Йов, вставши вранці, посилав і очищав їх і приносив за них жертву за їхнім числом і одне теля за гріхи за їхні душі. Казав бо Йов: Щоб часом мої сини в своїй думці не вчинили зло проти Бога. Так, отже, Йов чинив всі дні. **6.** І як настав подібний день, і ось прийшли божі ангели, щоб стати перед Господом, і диявол прийшов з ними. **7.** І сказав Господь до диявола: Звідки ти прийшов? І диявол, відповівши, сказав Господеві: Я прийшов, обійшовши землю і обійшовши піднебесну. **8.** І сказав йому Господь: Чи ти твоїм умом приклав увагу до мого раба Йова, бо немає між тими, що на землі, такого чоловіка як він непорочного, праведного, побожного, що удаляється від усякого поганого діла? **9.** Відповів же диявол перед Господом і сказав: Чи не даром Йов почитає Бога? **10.** Чи не Ти поклав його зовнішню і внутрішню огорожу його дому і зі зовні всього, що є його довкруги? Ти поблагословив діла його рук і Ти зробив його скотину численною на землі. **11.** Але пішли твоєю рукою і доторкнися всього, що він має. Чи ж не в лице Тебе поблагословить. **12.** Тоді сказав Господь дияволіві: Ось Я даю в твою руку все, що є його, а його самого не доторкайся. І диявол вийшов від Господа. **13.** І був подібний день, сини Йова і його дочки пили вино в домі їхнього старшого брата. **14.** І ось вісник прийшов до Йова і сказав йому: Пари волів орали, і ті ослиці, що доються, паслися близько них. **15.** І прийшовши розбійники, полонили їх і забили рабів мечами. Я ж сам один, спасшись, прийшов тобі сповістити. **16.** Ще як цей говорив, прийшов інший посол і сказав до Йова: Огонь впав з неба і спалив овець і так само пожер пастухів. І я сам один, спасшись, прийшов тобі сповістити. **17.** Ще як цей говорив, прийшов інший післанець і сказав до Йова: Кіннотчики зробили проти нас три загони і оточили верблюдів і полонили їх і рабів забили мечами. Я ж сам один спасся і прийшов тобі сповістити. **18.** Ще як цей говорив, приходить інший посол, що каже до Йова: Як твої сини і твої дочки їли і пили у їхнього старшого брата **19.** нагло найшов з пустині великий вітер і торкнувся чотирьох кутів дому, і дім впав на твоїх дітей, і вони померли. Я ж сам один спасся і прийшов тобі сповістити. **20.** Отож Йов, вставши, роздер свою одіж і обстриг волосся голови і, впавши на землю, поклонився і сказав: **21.** Я сам нагим вийшов з лона моєї матері, і нагий туди повернуся. Господь дав, Господь забрав.

Сталося так, як подобалося Господеві. Хай ім'я господне буде благословенне. **22.** В усьому цьому, що йому притратилося, Йов в нічому не згрішив перед Господом і не дав безумності Богові.

Глава 2

1. Було ж подібно до того дня й ангели божі прийшли, щоб стати перед Господом, і диявол прийшов посеред них. **2.** І сказав Господь до диявола: Звідки ти приходиш? Тоді сказав диявол перед Господом: Я прийшов, пройшовши піднебесну і обійшовши вселенну. **3.** Сказав же Господь: Чи, отже, ти звернув увагу на мого раба Йова, бо немає з усіх, що на землі, такого, як він, чоловіка без злоби, праведного, невинного, побожного, що віддалюється від всякого зла? **4.** А ще має незлобність. Ти ж даром сказав знищити його маєток. Відповівши ж диявол, сказав Господеві: Скіра за шкіру. Те, що людина посідає, вона дасть у викуп за свою душу. **5.** Ні, але піславши твою руку, доторкнися до його тіла і його костей. Чи ж не в лице тебе поблагословить? **6.** Сказав же Господь дияволу: Ось Я тобі його видаю, тільки збережи його душу. **7.** Вийшов же диявол від Господа і вдарив Йова поганим гнійним струпом від голови аж до ніг. **8.** І він взяв черепок, щоб оскробувати гній і сидів на гноїщі поза містом. **9.** А як пройшло багато часу сказала йому його жінка: Доки терпітимеш, кажучи: Ось почекаю час, ще малий (час), очікуючи надію мого спасіння? Бо ось з землі вигублено твою пам'ять, синів і дочок, болі і муки мого лона, які я надаремно терпіла з болями. Ти ж сам сидиш в гної червів, ночуючи надворі. І я служу і мандрую з місця на місце і з дому до дому, очікуючи коли зайде сонце, щоб я спочила від трудів і болів, які мене тепер охоплюють. Але скажи якесь слово до Господа і помирай. **10.** Він же поглянувши на неї, сказав: Ти промовила так як одна з безумних жінок. Якщо ми прийняли добро з руки Господа, чи не перенесемо зло? В усьому цьому, що йому притрапилося, Йов нічим не згрішив устами перед Богом. **11.** Почувши ж три його друзі про все зло, що на нього найшло, прийшли вони кожний з власної країни до нього, Еліфас цар Теманський, Валдад тиран Савхейський, Софар цар Мінейський, і вони прийшли до нього однодушно, щоб його потішити і відвідати. **12.** Бачачи ж його здалека, не впізнали і, закричавши великим голосом, заплакали, роздерши кожний свою одіж і посипавши землю. **13.** Сиділи вони з ним сім днів і сім ночей, і ніхто з них не заговорив. Бо бачили, що рана страшна і дуже велика.

Глава 3

1. Після цього Йов відкрив свої уста **2.** і прокляв свій день, кажучи: **3.** Хай пропаде день в якому я народився, і ніч, в якій сказали: Ось хлопя. **4.** Хай буде той день темрявою, і хай Господь згори його не шукає, ані хай не прийде світло на нього. **5.** Хай же його охопить темрява і тінь смерті, хай на нього найде темрява. **6.** Хай буде проклятим день і та ніч, хай понесе його темрява. Хай не буде днем року, ані хай не причислиться до днів місяця. **7.** Але хай та ніч буде болем, і хай не прийде на неї веселість ані радість. **8.** Але хай проклене її той, що проклинає той день, той, хто бажає

заволодіти великим китом. **9.** Хай потемніють звізди тієї ночі, хай останеться (темною) і до світання хай не прийде, і хай не побачить ранньої зорі, як сходить, **10.** томущо не замкнула дверей лона моєї матері. Бо відняло б біль від моїх очей. **11.** Бо чому я не помер в лоні, а вийшов з лона і зразу не помер? **12.** Чому ж мене зустріли коліна? Навіщо ж ссав я груди? **13.** Тепер же, лягши, мовчав би я, заснувши ж, спочив би я **14.** з царями, радниками землі, які хвалилися мечами, **15.** чи з володарями, в кого багато золота, які наповнили свої дома сріблом, **16.** чи наче недонесений, що виходить з лона матері, чи наче немовлята, які не побачили світла. **17.** Там безбожні спалили гнів люті, там спочили змучені тілом. **18.** Спільно ж старинні не почули голосу податківця. **19.** Там є малий і великий і раб, що боявся свого пана. **20.** Бо чому дано світло тим, що в гіркоті, а життя тим, що в душевних болях, **21.** які бажають смерті і не осягають, копають наче за скарбами, **22.** дуже радими ж стали б, якщо б здобули? **23.** Смерть для чоловіка спочинок, бо замкнув Бог довкруг нього. **24.** Бо стогін приходить перед моєю їжею, пускаю ж я слези, огорнений страхом. **25.** Бо страх, над яким я роздумував, прийшов на мене, і він, кого я боявся, зустрів мене. **26.** Я не був в мирі, ані не замовк, ані я не спочив, а на мене прийшов гнів.

Глава 4

1. Почавши ж Еліфас Теманітський каже: **2.** Чи не багато разів говорили до тебе в труднощах? А хто стерпить силу твоїх слів? **3.** Бо якщо ти повчив багатьох і потішив руки слабкого **4.** і підняв ти словами слабких і ти подав сміливість слабким колінам, **5.** а тепер на тебе прийшов біль і доторкнувся до тебе, ти ж застановився. **6.** Чи не радше з безумності є твій страх і твоя надія і невинність твоєї дороги? **7.** Отже, згадай хто чистий з тих, що згинули, чи коли праведні згинули з коренем. **8.** Так як я побачив, тих, що орять неплідні місця, вони ж, засіваючи їх, пожнуть собі болі. **9.** Загинуть від господнього приказу, а від духа його гніву пропадуть. **10.** Погашено силу лева, голос левиці, хвалькуватість зміїв. **11.** Мурашка-лев згинув томущо не має поживи, левенята ж левів покинули один одного. **12.** А якщо було в твоїх словах якесь правдиве слово, нічого ж з цього зла не стрінуло б тебе. Як не прийме моє ухо від Нього надзвичайні речі? **13.** А наче страх і нічний звук, що наганяє страх на людей, **14.** мене ж зустрів жах і тремтіння і дуже потряс мої кості. **15.** І дух прийшов до мого лица, а моє волосся і тіло жахнулися. **16.** Я встав, і не взнав. Я подивився, і не було образу перед моїми очима, але лиш дух і я чув голос. **17.** Що ж бо? Чи смертна людина буде чистою перед Господом, чи людина невинна за свої діла? **18.** Якщо Він не вірить своїм слугам, а впізнав якесь вивихнення в своїх ангелах, **19.** тих же, що живуть в глиняних помешканнях, з яких і ми самі є з тієї глини, побив їх як мотиля. **20.** І від ранку до вечора більше (їх) немає, томущо вони не можуть собі допомогти, вони згинули. **21.** Бо Він подув на них і вони всохли, згинули, томущо вони не мали мудрости.

Глава 5

1. Заклич же, чи хтось тебе послухає, чи може побачиш когось з святих ангелів. **2.** Бо і безумного убиває гнів, а того, хто заблудив, вбиває ревнивість. **3.** Я ж побачив безумних, що випускають корінь, але зразу пожертим було їхнє помешкання. **4.** Хай їхні сини будуть далекі від спасіння, хай будуть висміяні ж при дверях поганців, і не буде спасителя. **5.** Бо праведні зідять те, що ті зібрали, вони ж не будуть вийняті зі зла, хай їхня сила виціджена буде. **6.** Бо не з землі виходить труд, ані не з гір появиться біль. **7.** Але чоловік родиться для труду, а пташенята грифа на висотах ширяють. **8.** Ні, але я благатиму Господа, закличу ж до Господа володаря всіх, **9.** який чинить велике і недослідиме, славне ж і надзвичайне, якому немає числа. **10.** До того, який дає дощ на землю, який посилає воду на піднебесну. **11.** Який підносить впокорених вгору і підносить тих, що згинули. **12.** Який розносить ради хитрих і тих, що їхні руки не чинять правди. **13.** Який приймає мудрих в мудрості, а раду хитрих замінив. **14.** В днях їх зустріне темрява, а в полудне хай шукають руками подібно як в ночі. **15.** Хай же згинуть на війні, хай вийде немічним з руки сильного. **16.** Хай буде в немічного надія, а уста неправедного хай будуть замкнені. **17.** Блаженний чоловік, якого Господь скартав. Картання ж Вседержителя не відкидай. **18.** Бо Він завдає біль і знову оновлення. Вдарив Він і його руки лікують. **19.** Шість разів з бід тебе витягає, а на сьомий (раз) зло не доторкнеться до тебе. **20.** В часі голоду спасе тебе від смерті, а в часі війни освободить тебе від руки заліза. **21.** Від бича язика тебе сховає, і не злякаєшся зла, що надходить. **22.** З неправедних і безбожних висмієшся, а диких звірів не боятимешся. **23.** Бо дикі звірі будуть з тобою в мирі. **24.** Тоді визнаєш, що твій дім буде в мирі, а на прожиття твому шатрові не забракне. **25.** Пізнаєш же, що твоє насіння численне, а твої діти будуть наче вся зелень поля. **26.** Ввійдеш ти до гробу наче зріле зерно в час пожате, чи наче сніп току зібраний в час. **27.** Ось це так ми дослідили, це є те, що ми почули. Ти ж сам пізнай чи ти щось вчинив.

Глава 6

1. Почавши ж, Йов каже: **2.** Коби бо хтось поставив на вагу мою лють, а мої болі взяв би разом на мірило, **3.** і були б тяжчі від піску, що при березі. Але, як здається, мої слова погані. **4.** Бо в моїм тілі є господні стріли, яких лють випиває мою кров. Коли почну говорити, колять мене. **5.** Що ж бо? Чи без причини закричить дикий осел, але чи не тому, що шукає їжі? Чи ж і бик зареве голосом при яслах, коли має їжу? **6.** Чи їстиметься хліб без соли? Чи ж і є смак в пустих словах? **7.** Бо моя душа не може спинитися. Бо я вважаю за огидну свою їжу, наче запах лева. **8.** Бо коли б дано мені, і прийшло моє прохання, і мою надію дав би Господь. **9.** Господь, почавши, хай зранить мене, до кінця ж мене не вигубить. **10.** Хай буде ж для мене гробницею місто, в якому на мурах я скавав на ньому, не перестану. Бо я не переступив святих слів мого Бога. **11.** Яка бо моя сила, що я терплю? Чи який мій час, що держиться моя душа? **12.** Чи моя сила - сила каміння? Чи моє тіло мідяне? **13.** Чи не на Нього я поклав надію? Поміч же від мене віддалилася. **14.** Відкинуло мене

милосердя, а господня поміч знехтувала мною. **15.** Не поглянули на мене мої близькі. Наче потік, що відходить, чи наче хвиля пройшли повз мене. **16.** Ті, що мене шанували, тепер напали на мене наче сніг, чи суцільний лід. **17.** Так як коли настала горяч, розтопились і не відомо чим було, **18.** так і я оставлений всіма, згинув я і став бездомним. **19.** Гляньте на дороги теманців, ви, що оточнюєте дороги Сабонців. **20.** І стидові підпадуть ті, що надіються на міста і маєтки. **21.** Отже і ви ж надійшли на мене без милосердя, наче перестрашилися, бачачи мою рану. **22.** Що ж бо? Чи я щось у вас попросив, чи потребую вашої сили, **23.** щоб спастися від ворогів, чи спастися з руки володарів? **24.** Повчіть мене, я ж мовчатиму. Якщо я в чомусь заблукав, скажіть мені. **25.** Але як видно, погані слова праведника, бо не у вас прошу сили. **26.** Ані ваше оскарження не спинить мої слова, бо ані не сприйму мову ваших слів. **27.** Бо ви лише нападаєте на сироту, наскакуєте на вашого друга. **28.** Тепер же поглянувши на ваші лиця, не скажу неправди. **29.** Сидіть же і хай не буде несправедности, і знову підіть з праведним. **30.** Бо немає неправди на моїм язичу. Чи моє горло не розсуджує розумне?

Глава 7

1. Чи радше життя людини на землі не є випробуванням, і його життя, наче того, кого найнято на день? **2.** Чи наче раб, що боїться свого пана і схопив тінь, чи наче найманець, що очікує своєї винагороди. **3.** Так і я переніс порожні місяці, ночі ж болів мені дано. **4.** Якщо засну, кажу: Коли день? Як же встану, знову: Коли вечір? А буваю я повним болів від вечора аж до ранку. **5.** Моє ж тіло покривається гноєм черв'яків, вяну ж, обскрбуючи грудки землі від мого гною. **6.** А моє життя легше від бесіди, згинувало ж воно в марній надії. **7.** Згадай, отже, що мій дух - життя, і моє око більше не повернеться, щоб побачити добро. **8.** Не побачить мене око того, хто мене бачить. Очі твої на мені, і більше мене немає, **9.** наче хмара стерта з неба. Бо якщо людина зійде до аду, більше не вийде, **10.** ані більше не повернеться до власного дому. Ані більше його не впізнає його місце. **11.** Отже, я вже не спиню моїх уст, говоритиму будучи в скруті, охоплений (бідною) відкрию гіркоту моєї душі. **12.** Яким морем я є, чи змієм, що Ти настановив наді мною сторож? **13.** Я сказав, що: Мене потішить моє ліжко, відкрию ж до себе самого власне слово на моєму ліжку. **14.** Ти мене страшиш снами і перелякуєш мене видіннями. **15.** Забереш від мого духа мою душу, від смерті ж мої кості. **16.** Бо не житиму на віки, щоб терпіти. Відступи від мене, бо моє життя марне. **17.** Бо чим є людина, що ти її вивищив, або що ти приклав до нього розум, **18.** чи нагляд чиниш над ним до ранку, і його судиш до спочинку? **19.** Доки не покидаєш мене, ані не відпускаєш мене, доки проковтуватиму мою слину в болі? **20.** Якщо я згрішив, що Тобі можу зробити, Тобі, що знаєш людський ум? Навіщо Ти мене поставив твоїм оскаржувачем, я є для Тебе тягарем? **21.** І навіщо Ти не забув мої гріхи і не очистив мого гріха? Тепер же я піду в землю, коли встаю в ранці більше мене немає.

Глава 8

1. Почавши ж Валдад Савхітієць каже: 2. Доки говоритимеш це? Дух багатомовний в твоїх устах. 3. Чи Господь вчинить несправедно коли судить? Чи Той, що створив все, завдасть клопоту праведності? 4. Якщо твої сини згрішили перед Ним, Він післав рукою їхнього беззаконня. 5. Ти ж рано вставай молячись до Господа Вседержителя. 6. Якщо ти чистий і праведний, Він вислухає твою молитву, відновить же тобі життя праведності. 7. Буде отже ж перше твоє малим, а твоє останнє без міри. 8. Бо запитай попереднє покоління, досліди ж в роді батьків. 9. Бо ми є вчорашні і не знаємо, бо наше життя є тінню на землі. 10. Чи не ці тебе повчать і сповістять від серця і виведуть слова? 11. Чи буйно росте лоза без води, чи росте очерет без напоєння? 12. Ще будучи при корені і не пожатим будучи, чи не всохне всяка трава як не напється? 13. Таким тепер буде кінець всіх, що забувають про Господа. Бо надія безбожних губить. 14. Бо його дім буде незаселеним, а його шатро поросте павутинням. 15. Якщо він підіпре свій дім, він не встоїться. А як візьме його, не останеться. 16. Бо він є мокрим під сонцем, і з його гною вийде його галузка. 17. Він спить на купі каміння, а житиме посеред дрібного каміння. 18. Якщо буде знищений, місце його обмане. Чи не бачив ти цього? 19. Бо таке знищення безножного, з землі ж іншого Він виростить. 20. Бо Господь не відкине праведного, а всякий дар безбожного не прийме. 21. Уста ж праведних Він наповнить сміхом, а їхні губи визнанням. 22. Вороги ж їхні зодягнуться у завстидження, а безбожному не буде життя.

Глава 9

1. Почавши ж Йов говорить: 2. По правді знаю, що так є. Бо як смертна людина буде праведною перед Господом? 3. Бо якщо бажає судити його, Він його не слухатиме, щоб не відказав на одне його слово з тисячі. 4. Бо Він є мудрий умом, сильний і великий. Хто твердо ставши перед Ним остався? 5. Він старими робить гори і вони не знають, Він перекидає їх гнівом. 6. Він трясє піднебесну від основ, її стовпи зрушуються. 7. Він говорить сонцеві і не сходить, а звізди запечатує. 8. Він сам розтягнув небо і ходить по морі, як по землі. 9. Він, що творить Плеяду і Есперу і Арктура і кімнати півдня. 10. Він, що чинить велике і недослідиме, славне ж і надзвичайне, якому немає числа. 11. Якщо перейде мене, не побачу. І якщо мине мене, я зовсім не пізнав. 12. Якщо Він змінить, хто відверне? Чи хто Йому скаже: Що Ти вчинив? 13. Бо Він відвернув гнів, зігнулися під ним кити, що під небом. 14. Чи ж мене вислухає, чи розсудить мої слова? 15. Бо хоч я є праведний не вислухає мене, благатиму його суду. 16. Якщо ж закличу, і почує, не вірю, що Він мене вислухав. 17. Чи не знищить мене темрявою? Численні ж мені зродив побиття даром. 18. Бо не дає мені віддихнути, наповнив же мене гіркотою. 19. Бо ж Він силою кріпкий. Хто, отже, спротивиться його судові? 20. Бо якщо я буду праведний, мої уста будуть безбожні. Якщо ж буду непорочним, буду поганим. 21. Бо якщо я зробив безбожне, не визнаю я

душею, але забирається моє життя. **22.** Тому я сказав: Великого і сильного нищить гнів, **23.** бо погані смертю безбожною (вмирають), але праведні висміваються. **24.** Бо вони передані в руки безбожних. Лиця судів її покриває. Якщо ж не Сам Він, хто це? **25.** Життя ж моє легше від бігуна. Відбігли і не побачили. **26.** І чи є слід дороги корабля, чи орла, що ширяє, що шукає їжу? **27.** Бо якщо скажу, забуду говорити, схилившись лицем, стогнатиму. **28.** Трясуся всіма членами тіла, бо знаю що не оставиш мене невинним. **29.** Якщо ж я є безбожним, чому я не помер? **30.** Бо хоч би я помився снігом і очистився чистими руками, **31.** надмірно Ти мене замочив в нечистоті, огидною стала ж мені одіж. **32.** Бо Ти не є чоловіком, так як я, якому протиставитимуся, щоб ми разом прийшли на суд. **33.** Коби нам був посередник і оскаржувач і той, що вислухує між обома. **34.** Хай забере від мене палицю, а його страх хай мене не жахає, **35.** і не боятимуся, але промовлю. Бо я такого не свідомий.

Глава 10

1. Струджений моєю душею, стогнучи, випущу на Нього мої слова. Вискажу, охоплений, гіркоту моєї душі **2.** і скажу до Господа: Не учи мене безбожно чинити. І чому Ти мені так судив? **3.** Чи добре Тобі, якщо безбожно чинитиму, бо Ти відкинув діла моїх рук, а раду безбожних Ти сприйняв? **4.** Чи, бачачи, бачиш як смертний чоловік, чи Ти побачиш, так як бачить чоловік? **5.** Чи твоє життя є людським, чи твої роки людські? **6.** Бо Ти пошукав моє беззаконня і вислідив мої гріхи. **7.** Бо Ти знаєш, що я не вчинив безбожно. Але хто є той, що спасає з твоїх рук? **8.** Твої руки зіпили мене і створили мене, після цього, змінивши, Ти мене побив. **9.** Згадай, що Ти мене зіпив з глини, а знову повертаєш мене до землі. **10.** Чи не як молоко Ти мене видоїв, витиснув же мене подібно до сира? **11.** Скірою і тілом Ти мене зодягнув, кістками ж і сухожиллям Ти мене зішив. **12.** Життя ж і милосердя Ти мені дав, а твій нагляд оберіг мій дух. **13.** Маючи це в собі, знаю, що все можеш, ніщо ж Тобі неможливе. **14.** Бо якщо ж грішу, Ти наді мною сторожиш, а безвинним від беззаконня Ти мене не зробив. **15.** Бо якщо буду безбожний, горе мені. Якщо ж буду праведний, не можу піднятися, бо я є повний безчестя. **16.** Бо на мене полюють, наче на лева, щоб убити, знову ж, обернувши мене, Ти страшно нищиш, **17.** обновляючи проти мене моє випробування. Гнів же великий Ти виказав мені, Ти ж навів на мене випробування. **18.** Отже, навіщо Ти мене вивів з лона, і я не помер, і мене око не побачило, **19.** і став я наче той, що не є? Бо чому з лона я не був покладений до гробівця? **20.** Чи не коротким є час мого життя? Дозволь мені трохи спочити, **21.** поки я піду звідки не повернуся, до землі темряви і мороку, **22.** до землі вічної темряви, де немає світла, ані видіння життя смертного чоловіка.

Глава 11

1. Підібравши ж Софар Мінейський говорить: **2.** Той, що багато мовить і слухатиме відповідь. Чи й промовистий вважається праведним? Благословенний народжений від жінки, що коротко живе.

3. Не будь багатомовним, бо чи немає того, що дає тобі відповідь. **4.** Не говори бо, що: Я є чистий ділами і без порока перед Ним. **5.** Але як Господь заговорить до тебе? І Він відкриє свої губи з тобою. **6.** Тоді Він сповістить тобі силу мудрості, бо подвійним буде проти тебе. І тоді пізнаєш, що належне тобі прийшло від Господа за те, що ти згрішив. **7.** Чи ти знайдеш слід господний, чи ти прийшов до останніх з того, що зробив Вседержитель? **8.** Небо високе, і що ти зробиш? Що ж глибшого від тих, що в аді, ти знаєш? **9.** Чи довше від міри землі, чи від ширини моря? **10.** Якщо ж Він знищить все, хто скаже Йому: Що Ти зробив? **11.** Бо Він сам знає діла безаконних, бачачи ж невідповідне, Він не пропустить. **12.** Чоловік же інакше пливе словами, смертна людина, що роджена від жінки, подібна до осла пустині. **13.** Бо якщо ти чистим поклав твоє серце, а підносиш до нього руки, **14.** якщо щось беззаконного є в твоїх руках, далеким зроби його (беззаконня) від себе, а неправедність в твоїм житті хай не поселиться. **15.** Бо так твоє лице засіяє наче чиста вода, скинь же нечистоту і не злякаєшся. **16.** І забудеш про труд, наче про хвилю, що перейшла, і не злякаєшся. **17.** Молитва ж твоя наче рання зірка, з полудня ж зійде тобі життя. **18.** А будеш упевненим тому що в тобі є надія, а з турбот і задуманості тобі зявиться мир. **19.** Бо замовкнеш, і не буде того, хто воює проти тебе. А численні, що нападають, тебе благатимуть. **20.** Спасіння ж їх покине. А надія їхня згуба, очі ж безбожних розтануть.

Глава 12

1. Підібравши ж Йов, каже: **2.** Ви ще є людьми. Чи з вами скінчиться мудрість. **3.** І в мене ж є серце, так як у вас. **4.** Бо праведний і непорочний муж став посміховиськом. **5.** Бо в виміряний час приготовлено йому впасти під інших, а його хатам пограбованими бути безаконними. **6.** Але хтось, будучи поганим, хай не надіється бути невинним, ті, що прогнівують Господа, наче їм і суду не буде. **7.** Але запитай четвероногих, чи тобі скажуть, а небесних птахів, чи тобі сповістять. **8.** Розповіж же землі, чи тобі скаже, і чи визнаватимуться тобі риби моря. **9.** Хто не пізнав в усіх цих, бо господня рука зробила це? **10.** Чи не в його руці душа всіх, що живуть, і душа кожного чоловіка? **11.** Бо розум розсуджує слова, а горло скуштує їжу. **12.** В довгому часі мудрість, а в довгому житті знання. **13.** У Нього мудрість і сила, у Нього рада і розум. **14.** Якщо Він скине, хто збудує? Якщо замкне проти людей, хто відкриє? **15.** Якщо заборонить воді, висушить землю. Якщо ж попустить знищить її, перекинувши. **16.** В Нього сила і кріпость, в Нього пізнання і розум. **17.** Він веде радників полоненими, а суддів землі увів у подив. **18.** Він садить царів на престולי і підперезав їхні бедра поясом. **19.** Він відсилає священиків полоненими, а сильних землі перекинув. **20.** Він міняє губи вірних, а розум старшин взнав. **21.** Він виливає безчестя на володарів, а покірних оздоровив. **22.** Він відкриває глибини від темряви, вивів же на світло тінь смерті. **23.** Він призводить до блукання народи і нищить їх, поборює народи і провадить їх. **24.** Він міняє серця

володарів землі, приводить їх блукати дорогою, якої не знали. **25.** Хай дошукуються в темряві і не (буде) світла, хай же блукають наче п'яний.

Глава 13

1. Ось це побачило моє око і почуло моє ухо. **2.** І знаю те, що і ви знаєте, і я не є дурніший за вас. **3.** Ні, але ж я говоритиму до Господа, скаргу виповім перед Ним, якщо бажає. **4.** Ви ж несправедні лікарі і всі лікарі хворіб. **5.** Хай буде щоб ви мовчали, і це вам стане мудрістю. **6.** Послухайте звинувачення моїх уст, а сприйміть суд моїх губ. **7.** Чому не говорите перед Господом, а говорите перед Ним лукаве? **8.** Чи відтягаєтеся? Ви ж самі стали суддями. **9.** Добре ж, якщо б дослідив вас. Бо чи ви, чинячи все, пристали до Нього, **10.** далеко не менше оскаржить вас. Якщо ж і потайки лица шануєте, **11.** чи не його страхи закрутять вами, а страх від Нього не нападе на вас? **12.** Ваша хвалькуватість стане ж подібною до попелу, а тіло глиняним (посудом). **13.** Замовкніть, щоб я говорив, і спочину від гніву, **14.** взявши моє тіло в зуби, а мою душу покладу в руку. **15.** Якщо ж на мене сильний покладе руку, оскільки і почав, скажу і висловлю скаргу перед Ним. **16.** І це мені буде на спасіння, бо перед Нього не ввійде обмана. **17.** Послухайте, послухайте мої слова. Бо сповіщу вам, які слухаєте. **18.** Ось я є близько мого суду, я знаю, що викажуся праведним. **19.** Бо хто є той, що змагатиметься зі мною? Бо тепер замовкну і зникну. **20.** Дві речі ж хай мені будуть. Тоді не сховаюся від твого лица. **21.** Відними від мене руку, і твій страх хай мене не жахає. **22.** Тоді Ти закличеш, а я Тебе послухаю. Чи Ти скажеш, а я дам Тобі відповідь. **23.** Які є мої гріхи і мої беззаконня? Повчи мене, які вони є. **24.** Чому Ти ховаєшся від мене, вважаєш мене твоїм противником? **25.** Чи Ти боятимешся, наче листок колиханий вітром, чи спротивишся мені, наче траві, яку несе вітер? **26.** Бо Ти написав проти мене зло, Ти ж мене оточив гріхом молодості, **27.** поклав мені ногу в колоди, Ти ж стеріг всі мої діла, дійшов Ти до коріння моїх ніг. **28.** (Я наче) те, що старіється, подібно до бордюка, чи так як одіж поїджена міллю.

Глава 14

1. Бо смертна людина, що народжена від жінки, (має) коротке життя і повна гніву, **2.** або вона відпала наче цвіт, що відцвів, втекла наче тінь і не постояла. **3.** Чи не і слово його зробив Ти і цього Ти зробив, щоб ввійшов перед Тебе? **4.** Бо хто на суді буде чистим від нечисті? Але ніхто. **5.** Хоч і один день його життя на землі, а його місяці почислені в нього, Ти поклав на час, і він не переступить. **6.** Відійди від нього, щоб замовчав і зволив життя наче найманець. **7.** Бо є надія для дерева. Бо якщо буде зрубаним, ще завціте, і гілочки в нього не забракне. **8.** Бо якщо постаріється в землі його корінь, а його пень на камені помре, **9.** зацвте від запаху води, а зробить жнива більше ніж молодий саджанець. **10.** Чоловік же, померши, відійшов, а смертна людина, впадши, більше не існує. **11.** Бо в часі вимирає море, а ріка, опустівши, висохла. **12.** А людина, заснувши, не встане, доки лиш небо буде зішите. І вони не збудяться зі свого сну. **13.** Бо чи не краще Ти зберіг

би мене в аді, сховав би мене, доки не спинився б твій гнів. І назначи мені час, в якому мене згадаєш. **14.** Бо якщо чоловік помре, чи житиме, закінчивши дні свого життя? Чи терпітиму, аж доки знову буду? **15.** Тоді покличеш, а я Тебе послухаюся, діло ж твоїх рук не відкинь. **16.** Ти ж почислив мої задуми і Тебе не мине жоден з моїх гріхів. **17.** Ти ж запечатав мої беззаконня в мішку, позначив, якщо я в чомусь несвідомо вчинив переступ. **18.** І лише гора, падаючи, розсиплеться, і камінь постаріється на своїм місці. **19.** Вода злизала каміння, і води затопили дна пороку землі. І Ти знищив терпіння чоловіка. **20.** Ти його скинув до кінця, і він відійшов. Ти йому поставив лице і відіслав. **21.** А як його сини стали численними, він не взнав, якщо ж стають нечисленними, він не свідомий того. **22.** Але лиш його тіло заболіло, душа ж його заплакала.

Глава 15

1. Продовшивши ж Еліфас Теманіт каже: **2.** Як мудрий дасть відповідь розуму духа і наповнив біль лона, **3.** оскаржуючи словами, якими не годиться, словами, в яких (немає) ніякої користі? **4.** Чи і ти не відкинув страх, довершив такі слова перед Господом? **5.** Ти винуватий за слова твоїх уст, ані ти не розсудив слова сильних. **6.** Хай оскаржують тебе твої уста і не я, а твої губи хай свідчать проти тебе. **7.** Що ж бо? Чи ти є першою людиною? Чи ти повстав перед горами? **8.** Чи ти почув господні прикази, чи до тебе прийшла мудрість? **9.** Бо що знаєш ти, чого ми не знаємо? Або що розумієш, чого і ми не (розуміємо)? **10.** І старець і давній між нами днями старший від твого батька. **11.** Ти трохи був бичований за дещо з того, що ти згрішив, ти заговорив високо, гордовито. **12.** На що посміло твоє серце, або що принесли твої очі, **13.** що ти вибухнув гнівом перед Господом, а вивів з уст такі слова? **14.** Бо хто, будучи смертною людиною, буде непорочним, чи як буде праведником той, хто народився від жінки? **15.** Якщо святим не вірить, а небо не є чисте перед Ним. **16.** Ох же мерзенний і нечистий, чоловік, що не правду наче напитек. **17.** Сповідую ж тобі, послухай мене. Отже, я сповіщую тобі те, що я побачив, **18.** те, що говорять мудрі і що не скрили їхні батьки. **19.** Їм самим дано землю, і на них не прийшов чужинець. **20.** Все життя безбожного в клопотах, а почислені роки дані сильному, **21.** страх же його в його ухах. Коли він вважає, що вже є в мирі, прийде його знищення. **22.** Хай не вірить, що відвернеться від темряви, бо він вже переданий в руки заліза, **23.** призначений же на їжу грифів. А в собі знає, що очукує стати трупом. Темний день його злякає, **24.** а біда і смуток захоплять його наче вождя, що паде в перших рядах. **25.** Бо він підняв руки перед Господом, а перед Господом Вседержителем став твердошийним, **26.** біг же перед ним гординою в товстих плечах свого щита, **27.** бо він закрив своє лице в своїм товщі і зробив уста на стегнах. **28.** Хай же поселиться в пустинних містах, увійде до незамешканих домів. Те, що вони приготували, інші заберуть. **29.** Він ані не забагатіє, ані не останеться його майно. Не кине на землю тінь, **30.** ані не втече від темряви. Хай вітер висушить те, що в нього сходить, хай же відпаде його цвіт. **31.** Хай не вірить, що останеться, бо марне

поставиться йому. **32.** Ним зрізане зітліє перед часом, і його галузка не покритється листям. **33.** Хай буде зібраний як неспілий овоч перед часом, хай упаде як цвіт оливки. **34.** Бо свідчення безбожного - смерть, а огонь спалить доми тих, що приймають хабарі. **35.** В лоні ж прийме болі, на нього найде марнота, а його черево понесе обману.

Глава 16

1. Підібравши ж Йов говорить: **2.** Я почув багато такого. Всі потішники зла. **3.** Бо що ж? Чи є чин словам духа? Чи щось тобі перешкодить, щоб відповісти? **4.** І я скажу так як ви: Чи ваша душа лежить замість моєї. Тоді я наскочив би на вас словами, покивав би ж головою на вас. **5.** Хай буде ж сила в моїх устах, а рух губ не спиню. **6.** Бо якщо говоритиму, не розятрю рани. Якщо ж і помовчу, як менше буду зраний? **7.** Тепер же Він мене зробив перемученим, дурнем, зігнлим; **8.** і Ти мене схопив, на свідчення стала і піднялася проти мене моя неправда, мені в лице відповіла. **9.** Розгніваним ставши, Ти скинув мене, заскреготав Ти зубами на мене, стріли його розбійників напали на мене. **10.** Він прибав стрілами очей, гострим вдарив мене в лице, разом набігли на мене. **11.** Бо Господь видав мене в руки несправедника, а на безбожних покинув мене. **12.** Розбив мене як я був у мирі, схопивши мене за чуб, вирвав волосся, поставив мене наче сторожа. **13.** Окружили мене списами, кидаючи на мої нирки без пощади, пролили на землю мою жовч. **14.** Скинули мене упаданням за упаданням, побігли на мене сильні. **15.** Я пришив мішок до моєї шкіри, а моя сила погасла в землі. **16.** Мій живіт згорів від плачу, а на моїх повіках тінь. **17.** В моїх руках не було ж нічого несправедного, а молитва моя (була) чиста. **18.** Земле, не покрий крові мого тіла, ані хай не буде місця моєму крикові. **19.** І ось тепер на небі мій свідок, а мій заступник на висотах. **20.** Хай прийде моє благання до Господа, хай же перед Ним слезить моє око. **21.** Хай же буде оборона людині перед Господом і синові людському перед своїм ближнім. **22.** Прийшли ж почислені роки, а я піду дорогою, якою не повернуся.

Глава 17

1. Гину я несений вітром, прошу гроба і не одержую. **2.** Благаю, змучившись, і що я вчинив? **3.** А моє майно чужі викрали. Хто є цей? Хай буде звязаний моєю рукою. **4.** Бо Ти сховав від мудрости їхнє серце, через це Ти їх не піднесеш. **5.** Сповістить зло (їхній) часті, а мої очі стояли на синах. **6.** Ти ж мене поклав притчею між народами, а я став посміховиськом для них. **7.** Бо мої очі осліпли від гніву, всі дуже воюють проти мене. **8.** Чудовищем був я для праведних через це. А праведний хай повстане проти беззаконного. **9.** Хай вірний держиться своєї дороги, а чистий хай візьме сміливість руками. **10.** Ні, але всі кріпяться, і ідуть, бо я не знаходжу у вас правди. **11.** Мої дні минули в смороді, а звязі мого серця роздерлися. **12.** Ніч вони змінили на день, світло близько лица темряви. **13.** Бо якщо остануся, ад мені домом, а в темряві покладено мені постіль. **14.** Смерть

назвав я, моїм батьком, а гній моєю матір'ю і сестрою. **15.** Отже де ще є моя надія? Чи я побачу моє добро? **16.** Чи зі мною зійдуть до аду, чи разом зійдемо під землю?

Глава 18

1. Підібравши ж Валдад Савхітець каже: **2.** Доки не перестанеш? Почекай, щоб і ми промовили. **3.** Чому наче чотириногі ми замовкли перед тобою? **4.** Тебе охопив гнів. Бо що ж? Якщо ти помреш, чи піднебесна (буде) бездомною? Чи гори спадуть з основ, **5.** і світло безбожних згасне, і їхній огонь не підніметься? **6.** Його світло в житті - темрява, а світильник з ним згаситься. **7.** Найменші вполювали його майно, хай же його обмане рада. **8.** Хай же його нога зловиться в пастці, хай замотається в сіті. **9.** Хай же найдуть на нього засідки. Хай скріпить проти нього спраглих. **10.** Сховано в землю його засідку і його схоплення на стежці. **11.** Хай довкруги вигублять його болі, а численні, що довкруги його ніг, хай прийдуть у великому голоді. **12.** Йому ж приготовлено належний упадок. **13.** Хай стопи його ніг будуть поїджені, хай смерть пожере його красу. **14.** Хай оздоровлення буде вирване з його життя, хай його захопить біда, царське обвинувачення. **15.** Хай поселиться в його ночі в його шатрі, хай буде посіяна сіркою його краса. **16.** Його коріння під ним посохне, і зверху впадуть його жнива. **17.** Хай його пам'ять пропаде з землі, і його ім'я хай буде на видаленому лиці. **18.** Хай (хтось) прожене його з світла в темряву. **19.** Не буде знайомого в його народі, ані не спасеться його дім в піднебесній, але в тому, що є його, житимуть інші. **20.** Над ним застогнали останні, а перших охопило здивування. **21.** Це дома неправедних, це ж місце тих, що не знають Господа.

Глава 19

1. Підібравши ж Йов каже: **2.** Доки завдаватимете труд моїй душі і нищитимете мене словами? **3.** Знайте тільки, що Господь мене таким зробив. Ви говорите проти мене, не встидаючись мене, налягаєте на мене. **4.** Так, по правді я заблукав, у мені ж замешкує блуд - говорити слово, яке не належить, а мої слова в блуді і не в часі. **5.** Ох же, що наді мною величається, наскакуєте на мене пониженням. **6.** Отже, знайте, що Господь є Той, Хто засмучує, Він підняв проти мене свої вали. **7.** Ось я сміюся з пониження і не говоритиму. Закричу я і ніде (немає) суду. **8.** Я обгороджений довкруги і не вийду, на моє лице покладено темряву. **9.** Він же з мене стягнув славу, забрав вінець з моєї голови. **10.** Він роздер мене довкруги, і я відійшов. Він же зрубав мою надію наче дерево. **11.** Люто зі мною вчинив в гніві, сприйняв мене наче ворога. **12.** Разом прийшли на мене його напасники, на моїх дорогах окружили мене ті, що засілися. **13.** Від мене ж відступили мої брати, пізнали радше чужих ніж мене. А мої друзі стали немилосердними. **14.** Мої близькі мене не прийняли, і ті, що знають моє ім'я забули про мене. **15.** (Щодо) сусідів хатних і моїх служниць, був я перед ними чужинцем. **16.** Я покликав мого слугу, і він не послухав. Уста ж мої благали. **17.** І я просив мою жінку, я ж ніжно прикликав синів моїх наложниць. **18.** Вони ж мене відкинули на віки.

Коли я встаю, вони говорять проти мене. **19.** Зогиділи ж мене ті, що мене бачать. А ті, кого я полюбив, повстали проти мене. **20.** В моїй шкірі зігнило моє тіло, мої ж кості в зубах держаться. **21.** Змилосердіться наді мною, змилосердіться наді мною, о друзі. Бо господня рука - це та, що доторкнулася до мене. **22.** Чому ж ви мене переслідуєте, так як і Господь, а не насичуєтеся моїм тілом? **23.** Бо хто дасть записати мої слова, покласти їх в книзі на віки, **24.** в залізнім і окованім писанні, чи викарбувати в камінні? **25.** Бо знаю, що вічним є Той, що бажає мене освободити на землі, **26.** підняти мою шкіру, щоб це терпіти. Бо це сталося мені від Господа, **27.** чого я в собі свідомий, що моє око побачило і не хто інший. Все мені сповнилося в лоні. **28.** Якщо ж і скажете: Що скажемо перед ним? І в ньому знайдемо корінь слова. **29.** Бійтеся ж і ви прикриття. Бо гнів надходить на беззаконних, і тоді пізнають де їхні речі.

Глава 20

1. Підібравши ж Софар Мінейський каже: **2.** Я не думав, що ти це так відповіси, і ви не розумієте більше ніж я. **3.** Я послухаю докір моєї образи, і відповідь мені дух розуму. **4.** Чи ти не взнав цього від давна, від коли людина повстала на землі? **5.** Бо веселість безбожних - страшне падіння, а радість беззаконних - згуба, **6.** хоч піднесуться до неба його дари, а його жертва доторкнеться хмар. **7.** Бо коли він думає, що вже скріпився, тоді він згине до кінця. А ті, що його бачать, скажуть: Де він? **8.** Він не знайдеться, наче сон, що минув, а полетів наче нічна поява. **9.** Око поглянуло і не додасть, і більше його не впізнає його місце. **10.** Хай його синів знищать менші, а його руки хай попалять болі. **11.** Його кості наповнилися його молодістю, і з ним ляже на землі. **12.** Якщо злоба буде солодкою в його устах, він її сховає під своїм язиком. **13.** Не пощадить її і не оставить її і збере її серед своєї гортані. **14.** І не зможе йому допомогти. Жовч аспіда в його шлунку. **15.** Багатство зібране без правди буде виблюте, з його хати витягне його ангел. **16.** Хай же він ссе гнів зміїв, хай же убє його язик змії. **17.** Хай не побачить доєння пасовиськ ані пасовиська меду і масла. **18.** Він надаремно і надурно натрудився (задля) багатства, з якого не покуштує, воно наче тверде мясо не до жування, не до проковтання. **19.** Бо він знищив доми численних сильних, а життя розграбив і не поставив. **20.** Немає йому спасіння задля майна, він не спасеться своїм бажанням. **21.** Немає в нього осталої їжі. Через це його добро не зацвите. **22.** Коли ж йому здається, що він вже наповнився, він буде в біді, а на нього найде всяка біда. **23.** Якщо якимось наповнить свій живіт, Він надішле на нього гнів люті, щоб його залити болями. **24.** І той не спасеться від руки заліза, щоб його забив мідяний лук. **25.** Хай же стріла пройде крізь його тіло, а звізди хай ходять в його житті, на ньому (хай будуть) страхи. **26.** Хай на ньому перебуває всяка темрява. Хай його пожере негасимий огонь, хай же прихосько несе зло його домові. **27.** Хай же небо відкрис його беззаконня а земля хай повстане проти нього. **28.** Хай знищення потягне дім

його до кінця, хай день гніву найде на нього. **29.** Така часть безбожного чоловіка у Господа і придбання його мастку у наглядча.

Глава 21

1. Підібравши ж Йов говорить: **2.** Послухайте, послухайте моїх слів, щоб мені не була від вас ця потіха. **3.** Проклинайте мене, я ж говоритиму, тоді не висміватимете мене. **4.** Бо що ж? Чи моє оскарження людини? Чи за щось я не злощуся? **5.** Дивлячись на мене, дивуєтесь, поклавши руки на щоку. **6.** Бо якщо згадаю, турбуюся, а болі охопили моє тіло. **7.** Чому безбожні живуть, а й старіються в багатстві? **8.** Їхнє насіння по душі, а їхні діти перед очима. **9.** Їхнім домам щастить, страху ж ніде (немає), а бича від Господа на них немає. **10.** Їхня корова не скинула теляти, спасенна ж їхня (скотина), що мала в лоні, і не поронила. **11.** Остаються ж як вічні вівці, а їхні діти бавляться, **12.** взявши псалтир і гусли, і веселяться голосом співу. **13.** Закінчили ж в добрі їхнє життя, а заснули в спокою аду. **14.** А він до Господа каже: Відступи від мене, не бажаю знати твоїх доріг. **15.** Яка користь, як Йому послужимо? І яка вигода, як Його зустрінемо? **16.** Бо в їхніх руках було добро, а діла безбожних Він не бачить. **17.** Ні, але й світильник безбожних згасне, надійде ж на них знищення, а їхні болі прийдуть від гніву. **18.** Вони ж будуть наче полова перед вітром, чи наче порох, якого підняла вітряна буря. **19.** Хай синам не стане їхнього майна. Він йому віддасть і визнає. **20.** Хай його очі побачать власне вбиття, а Господь хай його не спасе. **21.** Бо яке його бажання з ним в його домі? І числа його місяців були розірвані. **22.** Хіба Господь не є Той, що навчає розуму і вмілості? Він же судитиме убивців. **23.** Цей згине в силі своєї простоти, будучи вповні в добрі, і як йому везе. **24.** А його внутреності повні жиру, шпик же його розливається. **25.** Той вмирає від гіркоти душі, бо не їсть нічого доброго. **26.** Разом же сплять на землі, а гній їх покрив. **27.** Як знаю я вас, що сміливо на мене нападаєте. **28.** Бо скажете: Де є дім володаря? І де є покров безбожних шатер? **29.** Запитаєте дорогу в проходячих, і не відчужите їхні знаки. **30.** Бо поганому легко буде до дня знищення, до дня його гніву буде він відведений. Хто сповістить перед його лицем його дорогу? І він сам зробив, хто йому віддасть? **31.** **32.** І він був відведений до гробів і чував на труні. **33.** Солодкі йому були каміння потоку, і за ним відійде кожний чоловік, і безчисленні перед ним. **34.** Як же мене даремно потішаєте? А від вас я не маю ніякого спочинку.

Глава 22

1. Підібравши ж Еліфас Теманітський говорить: **2.** Хіба Господь не є Той, що навчає розуму і вміння? **3.** Бо яка користь Господеві, якщо ти був невинний ділами? Чи вигода, що ти простою держав твою дорогу? **4.** Чи чинячи твоє слово Він тебе оскаржить і вийде з тобою на суд? **5.** Хіба твоя злоба не є велика, а твої гріхи безчисленні? **6.** А ти брав залог в твоїх братів за ніщо, одяг же нагих ти забирав. **7.** Ти не напоїв водою спраглих, але в голодуючих ти забрав кусень хліба. **8.** Ти ж сприйняв лице деяких, а посадив тих, що на землі. **9.** Вдів ти відіслав порожніми, а сиротам

вчинив зло. **10.** Тому то тебе окружили засідки, і надзвичайна війна завдала тобі клопоту. **11.** Світло тобі стало темрявою, як ти лежав, вода тебе покрила. **12.** Чи не бачить Той, що живе у високих, Який впокорує тих, що гордовито підносяться? **13.** І ти сказав: Що Сильний взнав? Чи він судить в темряві? **14.** Хмара - його сховка, і Він не покажеться і пройде круг неба. **15.** Чи берегтимеш вічну стежку, якою ходили неправедні мужі, **16.** які були забрані поза часом? Ріка текуча їхні основи. **17.** Вони кажуть: Що зробить нам Господь? Чи що Вседержитель на нас наведе? **18.** Він же наповнив їхні доми добром, а рада безбожних далека від нього. **19.** Праведні побачивши, висміяли, а непорочний поглузував. **20.** А їхнє майно знищене, і їхній останок пожирає огонь. **21.** Будь же твердим, якщо остаєшся. Тоді твій плід буде в добрі. **22.** Візьми ж висказ з його уст і прийми його слова до твого серця. **23.** Якщо ж повернешся і упокориш себе перед Господом, ти далеким відставив неправедне від твого життя. **24.** Поклади на землі, на камені, і наче на камені потоку Офір. **25.** Отже, Вседержитель буде твоїм помічником від ворогів, а тебе віддасть чистим наче золото випробуване огнем. **26.** Тоді будеш сміливий перед Господом, радісно поглянувши на небо. **27.** Як ти помолишся до Нього Він тебе вислухає, дасть тобі віддати молитви. **28.** Він приготує тобі життя праведності, а на твоїх дорогах буде світло. **29.** Бо ти себе упокорив, і скажеш: Звеличився, і спасає того, що схиляє очі. **30.** Він спасе невинного і спаси себе в твоїх чистих руках.

Глава 23

1. Підібравши ж Йов каже: **2.** І я знаю, що оскарження є з руки моєї, і його рука тяжкою стала на моїм стогнанні. **3.** Отже ж, хто взнає, що я знайду його і прийду до кінця (справи)? **4.** Скажу свій суд, а мої уста наповню обвинуваченням. **5.** Коби я знав слова, які Він до мене скаже, коби я збагнув, що Він мені сповістить. **6.** І якщо з великою силою надійде на мене, тоді в погрозах не нападе на мене. **7.** Бо в нього правда і оскарження, хай же доведе мій суд до кінця. **8.** Бо піду до передшого і більше мене немає. Про те ж, що в кінці, що знаю? **9.** Як з ліва він (щось) зробить, і не взнаю. Обійме правицею, і не побачу. **10.** Бо Він вже знає мою дорогу, Він же мене випробував наче золото. **11.** Піду ж в його заповідях, бо я зберіг його дороги, і не зверну. **12.** І не переступлю його заповідей, а в моїм лоні я сховав його слова. **13.** Якщо ж і Він так судив, хто є той, що спротивиться Йому? Бо те, що Він забажав, Він і вчинив. **14.** Через це я до Нього поспішився, а упізнаний я подумав про Нього. **15.** За це потурбуюся перед його лицем. Впізнаю і боятимуся Його. **16.** Господь же зробив моє серце слабим, а Вседержитель завдав мені турботу. **17.** Бо я не знав, що на мене найде темрява, а темрява (мене) покрила перед моїм лицем.

Глава 24

1. Чому ж від Господа сховалися години, **2.** а безбожні з околиць переборщили, розграбивши стадо з пастирем? **3.** Підяремного відвели сиротою і взяли як заклад вола вдовиці. **4.** Звели слабких з

дороги праведности, разом сховалися лагідні землі. **5.** Відійшли ж наче осли в полі через мене вийшовши на своє діло. Солодким є його хліб для малих. **6.** Перед часом пожали не своє поле. Слабкі ж обробили виноград безбожних безплатно і без їжі. **7.** Численних нагих поклали спати без одежі, а покриття їхньої душі забрали. **8.** Вони мокрі від крапель гір, тому що вони не мали схоронища вони обняли камінь. **9.** Вони забрали сироту від грудей, а впокорили того, що відпав. **10.** Нагих же неправедно заспали, а в голодуючих забрали шматок хліба. **11.** В тіснотах неправедно поклали засідку, а праведну дорогу не взнали. **12.** Вони викидали з міста і власних домів, а душа немовлят дуже застогнала, а Він чому над цими не наглядає? **13.** Вони, будучи на землі, і не взнали, дорогу ж праведности не пізнали, ані не пішли їхніми стежками. **14.** Пізнавши ж їхні діла, Він їх передав в темряву, і буде в ночі наче злодій. **15.** І око чужоложника стерегло темряву, кажучи: Не взнає мене око, і поклав покриття на лице. **16.** Він в темряві підкопав дома. В днях собі позначили, не пізнали світла. **17.** Бо ранок разом для них тінь смерті, бо (кожний) пізнає жахи тіні смерті. **18.** Він легкий на лиці води. Хай проклятою буде їхня часть на землі. **19.** Хай же їхні рослини появляться сухими на землі, бо вони розграбили снопи сиріт. **20.** Тоді згадано його гріх, він же став невидимим, так як туман роси. Хай вдасться ж йому те, що зробив, хай знищеним буде всякий неправедний, подібно до невилічимого дерева. **21.** Бо він не добре зробив неплідний і не помилював слабку жінку, **22.** а знищив слабких гнівом. Отже, вставши, не матиме віри про своє життя. **23.** Захворівши, хай не має надії виздоровіти, але хай впаде від недуги, **24.** бо його висота багатьом зло вчинила. Зів'яв же наче мальва на спеці, чи наче колос, що сам відпав зі стебла. **25.** Якщо ж ні, хто є той, що каже, що я говорю неправду і поставить мої слова як ніщо?

Глава 25

1. Підібравши ж Валдад Савхіт, каже: **2.** Який вступ чи страх є у нього, що робить все на висотах? **3.** Бо хай хтось не вважає, що є зволікання до спокусників. На кого ж не надійде від нього засідка? **4.** Бо як смертна людина буде праведною перед Господом? Чи хтось, що народився від жінки, себе очистить? **5.** Якщо Він приказує місяцеві, і не світить. А звізди не чисті перед Ним. **6.** Ох же, людина гній і людський син - червяк.

Глава 26

1. Підібравши ж Йов, каже: **2.** До кого пристаєш, чи кому бажаєш допомогти? Чи не радше тому, в кого велика сила, і тому, в кого сильне рамено? **3.** З ким ти порадився? Чи не (в того,) у кого вся мудрість? Чи за ким підеш? Чи не (за тим,) в кого велика сила? **4.** Кому звістиш слова? Чиє ж є те дихання, що виходить з тебе? **5.** Чи народяться під водою великани і його сусіди? **6.** Ад перед ним нагий, і немає накидки для згуби. **7.** Він над нічим простягає північний вітер, вішає землю на нічому. **8.** Він зв'язує воду в своїх хмарах, і хмара не роздерлася під ним. **9.** Він держить лице престолу, простягає над ним свою хмару. **10.** Він приказом окружив лице води до закінчення

світла з темрявою. **11.** Небесні стовпи простягнулися і здивувалися від його погрози. **12.** Він силою втихомирив море, а вмілістю перекинув кита. **13.** Небесні засуви Його бояться, а приказом Він забив змія противника. **14.** Ось це частина його дороги, і послухаємо його на гомін слова. Хто ж почув силу його грому, коли він залунає?

Глава 27

1. А ще додавши Йов, сказав вступом: **2.** Хай живе Господь, який так мені судив, і Вседержитель, що огірчує мою душу. **3.** А поки ще дихання в мені є, божий дух, що є в моїх ніздрях, **4.** мої губи не говоритимуть беззаконне, ані моя душа не повчатиметься неправедного. **5.** Хай не станеться, щоб я назвав вас праведними доки не помру. Бо не зміню мою незлобність, **6.** а держачись праведности, себе не віддам. Бо я не свідомий того, що я зробив невідповідне. **7.** Ні, але хай мої вороги будуть так як руїна безбожних, і ті, що повстають проти мене, наче згуба безбожних. **8.** Бо яка є надія в безбожного, що він держиться? Чи спасеться надіючись на Господа? **9.** Чи Господь вислухає його молитву? Чи як найде на нього скрута, **10.** чи має перед Ним якусь сміливість? Чи як покличе вислухає Він його? **11.** Але ж сповіщу вам, що є в господній руці. Про те, що є у Вседержителя, не збрешу. **12.** Ось всі знаєте, що додаєте марне до марного. **13.** Це частина безбожного чоловіка в Господа, а здобуток сильних прийде на них від Вседержителя. **14.** Якщо ж його сини будуть численні, будуть на вигублення. Якщо ж і стануть мужами, будуть жебрати. **15.** А його живі смертю скінчаться, а їхніх вдів ніхто не помилує. **16.** Якщо збере землю наче срібло, а приготує золото подібно до глини, **17.** це все здобудуть праведні, а його маєток праведні заберуть. **18.** Його дім відійшов наче молі і наче павутина. **19.** Багатий заснувши, не додасть, відкрив він свої очі і немає. **20.** Болі його зустріли наче вода, а вночі забрала його темрява. **21.** Його забере палюча горяч і він відійде і вона вигубить його з його місця. **22.** І накинє (біду) на нього і не пощадить. З його руки втечею втече. **23.** Заплете проти них своїми руками і сичанням його прожене з його місця.

Глава 28

1. Бо є місце срібла, звідки воно приходить, а місце золота, де воно очищується. **2.** Бо ж залізо буває з землі, а мідь рубається подібно до каменя. **3.** Він поклав чин темряві, і Він досліджує всякий кінець. Камінь, темрява і тінь смерті, **4.** а переривання потоку через порошок. Ті ж, що забувають праведну дорогу, знемогли від смертних людей. **5.** Земля, з неї вийде хліб, під нею наче повернувся огонь. **6.** Її каміння місце сапфіра, і порошок, її золото. **7.** Стежка, не пізнала її пташина, і не поминуло її око грифа. **8.** Не потоптали її сини хвальків, не прийшов на неї лев. **9.** Він простягнув свою руку на гостру скелю, а перекинув гори з кореня. **10.** Він відкрив течії рік, а моє око побачило все шляхотне. **11.** Він відкрив глибини рік, показав свою силу на світлі. **12.** А де знайдено мудрість? Яке ж місце вміння? **13.** Смертна людина не знає її дороги, ані не знайдеться

між людьми. **14.** Безодня сказала: Немає в мене. І море сказало: Немає зі мною. **15.** Не дасть замкнення за неї, і не зважать срібло її на заміну. **16.** І не прирівняється вона до золота Офіра, до дорогоцінного ониха і сапфіра. **17.** З нею не зрівняється золото і скло і золотий посуд (не буде) їй в заміну. **18.** Високі місця і Габіс не згадаються, і ти пошануй мудрість понад те, що всередині. **19.** Вона не буде прирівняна до топазія Етіопії, не прирівняється до чистого золота. **20.** А де знайдеться мудрість? Яке ж є місце вмілості? **21.** Це скрите перед кожною людиною і сховане від небесних птахів. **22.** Згуба і смерть сказали: Ми ж почули чутку про неї. **23.** Бог добре вклав її дорогу, Він же знає її місце. **24.** Бо Він бачить всю піднебесну, знаючи все те, що в землі, що Він зробив, **25.** тягар вітрів і міру води. **26.** Коли зробив так, Він почислив дощ, і дорогу на звучання грому. **27.** Тоді Він її побачив і визнав її, приготувавши, дослідив. **28.** А людині сказав: Ось мудрість - це почитання Бога, а вміння - це удалятися від зла.

Глава 29

1. А ще додавши, Йов, сказав вступом: **2.** Хто мене поставить за місяцями попередних днів, в яких мене стеріг Бог? **3.** Так як тоді, коли його світильник світив над моєю головою, коли я ходив за його світлом в темряві. **4.** Коли я впевнено ходив дорогами, коли Бог відвідував мій дім. **5.** Коли я був дуже плідним, а довкруги мене (були) діти. **6.** Коли мої дороги обливалися маслом, а мої гори пили молоком. **7.** Коли я виходив вранці в місті, а на площах клали мій престіл. **8.** Молодці, бачачи мене, ховалися, а всі старці вставали. **9.** Вельможі ж переставали говорити, поклавши палець на уста. **10.** Ті ж, що слухали, мене блаженним називали, і їхній язик прилип до їхнього горла, **11.** бо ухо почуло і назвало блаженним мене, а око, бачачи мене, звернуло. **12.** Бо я спас бідного з руки сильного і я поміг сироті, в якого не було помічника. **13.** Хай на мене прийде благословення погибаючого, а уста вдови мене поблагословили. **14.** Я ж вдягнувся в праведність, а вбрався в суд наче в подвійну одіж. **15.** Оком був я сліпий, ногою ж кульгавий. **16.** Я був батьком для немічних, я дослідив боротьбу, якої я не побачив. **17.** Я знищив челюсті безбожних, я вирвав грабунок з посеред їхніх зубів. **18.** Я ж сказав: Мій вік старіється, наче стебло фінікового дерева, я поживу довгий час. **19.** Мій корінь відкрився при воді, і роса поселиться в моїх жнивах. **20.** Слава моя марна зі мною, і мій лук в його руці іде. **21.** Мене слухали ті, що чули, замовкли ж на мою раду. **22.** А на моє слово не додали, раді ж були, коли я до них говорив. **23.** Наче спрагла земля, що очікувала дощ, так ці (чекали на) мої слова. **24.** Якщо посміюся до них, не повірять, і світло мого лица не занепадало. **25.** Я вибрав їхню дорогу і я сидів як володар і я жив, наче цар між лицарями, наче той, що потішає терплячих.

Глава 30

1. А тепер найменші висміяли мене, тепер картають мене по часті ті, в яких за ніщо я вважав їхніх батьків, яких я не вважав гідними псів моїх черед. **2.** І навіщо мені сила їхніх рук? Через них

згинула повнота. **3.** Бездітний в біді і голоді. Вони вчора втекли від біди і від скрути посухи. **4.** Ті, що оточують соляні місця при звуку, для яких солоне було їм їжею, що без честі і зогиджені, зuboжілі від всякого добра, які й жували коріння дерев від великого голоду. **5.** Повстали на мене злодії, **6.** яких доми були кам'яні печері. **7.** З посеред милозвучних (кущів) закричать, вони, що жили під дикою зеленню. **8.** Сини безумних і нечесних, (їхні) імена і слава згладжені з землі. **9.** А тепер я їхні гусли, і вони мене мають за притчу. **10.** Гидували ж мною, відступивши далеко, а для мого лиця не пощадили плювання. **11.** Бо Він, відкривши свій сагайдак, вчинив мені зло, і позбулися уздечка мого лиця. **12.** З правого боку нащадків повстали, простягнули свою ногу і пішли проти мене стежками їхньої згуби. **13.** Знищили мої стежки, бо Він скинув мою одіж. **14.** Своїми стрілами Він мене прошив, вчинив мені як бажає, я в болях замішаний. **15.** Мої болі повертаються, моя надія відійшла наче вітер і моє спасіння наче хмара. **16.** І тепер на мені вилиється моя душа, а мене охоплюють дні болів. **17.** Вночі мої кості розгорілися, а моє сухожилля послабло. **18.** Великою силою схопила (недуга) мою одіж, оточила мене наче шия моєї одежі. **19.** Схопила ж мене наче глину, моя частина в землі і в попелі. **20.** Я ж закричав до Тебе і Ти не вислухуєш мене, встали і подивилися на мене. **21.** Напав же Ти на мене без пощади, збичував Ти мене сильною рукою. **22.** Призначив Ти мені болі і Ти відкинув мене від спасіння. **23.** Знаю, що мене зітре смерть, бо кожному смертному земля - дім. **24.** Коби добрим було на себе накласти руки, чи попросивши ж іншого, і він мені це зробив би. **25.** Я ж заплакав над кожним немичним, застогнав, бачачи чоловіка в скрутах. **26.** А я, що очікував добра, ось зустріли мене радше злі дні. **27.** Моє лоно засмерділося і не замовчить, випередили мене дні бідноти. **28.** Стогнути я пішов, не замикаючи уст, став же я в зборі, кричачи. **29.** Я став братом серинів, а другом горобців. **30.** Моя ж шкіра дуже почорніла, а мої кості від спеки (згоріли). **31.** Мої гусли перейшли в плач, а мій спів мені на ридання.

Глава 31

1. Я поклав завіт моїм очам і не подумаю про дівчину. **2.** І що відділив Бог згори і (яке) достатнє насліддя з висот? **3.** Чи згуба не для несправедливого і відчуження для тих, що чинять беззаконня? **4.** Чи Він сам не побачить мою дорогу і не почислить всі мої кроки? **5.** Якщо ж я ходив з тими, що висмівають, якщо ж і моя нога поспішила на обману, **6.** хай вже стану я на справедливе мірило, а Господь знає мою незлобність. **7.** Якщо моя нога відійшла з дороги, якщо ж і моє серце пішло за оком, якщо ж і моїми руками я доторкнувся до дарів, **8.** хай сію я й інші хай з'їдять, хай же буду без кореня на землі. **9.** Якщо моє серце пішло за жінкою іншого чоловіка, якщо і я присів при її дверях, **10.** хай же і моя жінка вгодить іншому, а мої немовлята хай будуть впокорені. **11.** Бо опоганити заміжню жінку - це гнів люті не до спинення. **12.** Бо це огонь, що горить на всіх сторонах, а куди лиш напав, з кореня знищив. **13.** Якщо ж і знехтував я судом мого слуги чи

служниці, як вони в мене судилися, **14.** що ж зроблю, коли Господь мені вчинить допит? Якщо ж і відвідає, яку відповідь дам? **15.** Чи не так як і я повстав в лоні, повстали і вони? Ми ж повстали в тім же лоні. **16.** А немічні задовільнили потребу, яку лиш мали, я ж не відкинув око вдови. **17.** Якщо я і сам їв кусень мого хліба і сироті не подав. **18.** Бо я від моєї молодості вигодовував (сироту) як батько і наставив від лона моєї матері. **19.** Якщо ж і я не зглянувся на нагого, що гинув, і не зодягнув, **20.** а слабкі мене не поблагословили, а їхні рамена не грілися з постригу моїх ягнят, **21.** якщо я підняв проти сироти руку в надії, бо у мене була велика поміч, **22.** хай же відпаде моє рамено від ключиці, а моя рука хай буде знищена від ліктя. **23.** Бо мене охопив господний страх, і одержане від нього не стерплю. **24.** Якщо я поклав золото як мою силу, якщо ж і на дорогоцінний камінь я поклав надію, **25.** якщо ж і я зрадив коли моє багатство стало великим, якщо ж і на безчисленне я поклав мою руку, **26.** чи не побачу сонце, що сходить, що заходить, а місяць, що маліє? Бо це не від них. **27.** І якщо потайки обманене було моє серце, якщо ж і поцілував я мою руку, приклавши до моїх уст, **28.** і це вже мені хай вважається за найбільше беззаконня, бо я збрехав перед Господом Всевишнім. **29.** Якщо ж і зрадив я упадком моїх ворогів і моє серце сказало: Добре, **30.** хай вже моє ухо почує моє прокляття, хай, отже, шепче нарід, як мені зло чинять. **31.** Якщо ж часто мої служниці сказали: Отже, хто дав би нам насититися його тілом? Хоч я був дуже добрий. **32.** Чужинець не мешкав назовні, а мої двері були відкриті для кожного, що приходив. **33.** Якщо ж грішачи я несвідомо скрив мій гріх, **34.** бо я не засоромився великої юрби, щоб перед ними не визнаватися. Якщо ж і дозволив я слабому вийти від моїх дверей з порожнім подолком, **35.** хто мені дасть слухача? Якщо я не побоявся господньої руки, а письмо, яке я мав проти когось, **36.** читав я, поклавши як вінець на рамена, **37.** і якщо його не віддав я, подерши і нічого не взявши від боржника. **38.** Якщо проти мене коли земля застогнала, якщо і її борозди разом заплакали, **39.** якщо і я зів її силу сам без ціни, якщо ж я і засмутив, взявши душу господаря землі, **40.** замість пшениці хай мені вийде будяк, а замість ячменю бурян. І спинився Йов від слів.

Глава 32

1. Замовкли ж і три його друзі, щоб більше не відповідати Йовові. Бо Йов був праведний перед ними. **2.** Розлютившись Еліус син Варахіїла, Вузїт з роду Рам з Авсітідійської країни, розлютився ж дуже на Йова, тому що він проголосив себе праведним перед Господом. **3.** І дуже розлютився проти трьох друзів, тому що не змогли відповісти Йовові і поклали його за безбожного. **4.** А Еліус стерпів дати відповідь Йовові, тому що вони старші від нього днями. **5.** І побачив Еліус, що немає відповіді в устах трох мужів, і розлютився своїм гнівом. **6.** Підбравши ж Еліус син Варахіїла Вузїт, сказав: Я ж є наймолодший в часі, а ви є старші. Тому я замовчав, боючись сповістити вам своє вміння. **7.** Я сказав, що: Це не час, що говорить, а в багатьох роках не пізнали мудрости. **8.** Але дух є в смертних людях, а вдихання Вседержителя є те, що навчає. **9.** Не багаті мудрі,

ані не старці знають суд. **10.** Тому я сказав: Послухайте мене, і я сповіщу вам те, що знаю. **11.** Послухайте мої слова. Бо скажу вам, що слухаєте, доки не дослідите слова. **12.** І так як ви зрозумію, і ось не було в вас того, що оскаржував Йова, що відповідав на його слова. **13.** Щоб ви не сказали: Ми знайшли мудрість, додали ми Господеві. **14.** Чоловікові ж наказали ви сказати ці слова. **15.** Вони жажнулися, більше не відповіли, в них слова пропали. **16.** Я був терпеливий, бо не говорили, бо стояли, не відповіли. **17.** А Еліус підібравши говорить: **18.** Знову говоритиму, бо я є повний слів, бо мене вбиває дух живота. **19.** А мій живіт наче бордюг солодкого молодого вина, що кипить, що завязаний, чи наче надутий ковальський міх. **20.** Я заговорю, відкривши губи, щоб спочити. **21.** Бо я не соромитимуся людини, але ані не боятимуся смертної людини. **22.** Бо не вмію подивляти обличчя. Якщо ж ні, і мене поїсть міль.

Глава 33

1. Ні, але ж послухай, Йове, мої слова і мою мову. **2.** Отже послухай, бо я відкрив мої уста, і мій язик заговорив. **3.** Моє серце чисте від слів, а розум моїх губ розуміє чисте. **4.** Божий дух це той, що мене створив, а дихання Вседержителя мене навчає. **5.** Якщо можеш, дай мені на це відповідь. Потерпи, стань ти проти мене і я проти тебе. **6.** Ти зліплений з глини, так як і я, ми зліплені з того самого. **7.** Мій страх тебе не замішає, ані моя рука не буде тяжка на тобі. **8.** Тільки ти заговорив до моїх ух, я почув голос твоїх слів. **9.** Томущо ти говориш: Я є чистий, я не згрішив, я ж є непорочний, бо я не вчинив беззаконня. **10.** Він же знайшов вину проти мене, а вважає мене за ворога. **11.** Він же поклав мою ногу в колоди, а стеріг всі мої дороги. **12.** Бо як ти говориш: Я праведний, і мене Він не вислухав? Бо вічний є Той, що над земними людьми. **13.** Ти ж говориш: Чому Він не почув всі слова моєї правди? **14.** Бо Господь раз заговорить, а вдруге в сні, **15.** чи в нічнім повчанні, так як коли нападе на людей жадливий страх в сні на ліжку. **16.** Тоді Він відкриє ум людей, в цих їх видіннях страху настрашив, **17.** щоб відвернути людину від неправедності, а його тіло спасти від упадку. **18.** Той пощадив же його душу від смерти і щоб він не упав на війні. **19.** Знову ж оскаржив його хворобою на ліжку і задубіло множество його костей. **20.** Всяку ж їжу пшениці не зможе він прийняти і його душа забажає їжу, **21.** аж доки не зігніє його тіло і покаже його голі кості. **22.** Його ж душа наблизилася до смерти, а його життя в аді. **23.** Якщо буде тисяча смертоносних ангелів, ні один з них його не зранить. Якщо пізнає серцем, щоб повернутися до Господа, сповістити ж людині своє оскарження, показати ж його провини, **24.** Він пристане (до нього), щоб той не впав у смерть, а оновить його тіло, так як тинк на стіні, кості ж його наповнить кістяним мозгом. **25.** Він м'яким зробить його тіло, наче (тіло) немовляти, поставить же його мужним між людьми. **26.** Як помолиться він до Господа, і сприйнятий Ним буде, ввійде ж з чистим лицем з визнанням. Бо Він віддасть людям справедливість. **27.** Тоді людина так заскажить сама себе, кажучи: Що я довершив, і не за справедливістю покарав мене за те, що я

згрішив. **28.** Спаси мою душу, щоб не піти в зітління, і моє життя побачить світло. **29.** Ось все це з мужем чинить Сильний трьома дорогами. **30.** Але спаси мою душу від смерти, щоб моє життя хвалило його в світлі. **31.** Послухай, Йове, і вислухай мене. Замовкни, і я заговорю. **32.** Якщо є слова, відповідж мені. Заговори, бо бажаю, щоб ти був оправданий. **33.** Якщо ні, ти мене послухай. Мовчи, і я тебе навчу мудрости.

Глава 34

1. Підібравши ж, Еліус каже: **2.** Послухайте мене мудрі. Послухайте досвідчені. **3.** Бо ухо досліджує слова, і горло куштує їжу. **4.** Суд чинемо собі самим, знаємо в собі те, що добре. **5.** Бо сказав Йов: Я є праведний, Господь відняв мені суд, **6.** вчинив неправду моєму судові, моя стріла сильна без несправедности. **7.** Хто такий чоловік, як Йов, що не погорду наче воду **8.** не згрішивши, ані не бувши безбожним, чи не приставши до дороги з тими, що чинять беззаконня, щоб піти з беззаконними? **9.** Не говори бо, що: Не буде відвідин чоловіка. І відвідини йому від Господа. **10.** Тому, розумні серцем, послухайте мене: Хай не буде, щоб я перед Господом був безбожним і перед Вседержителем журих праведного. **11.** Але хай Він віддасть чоловікові так як чинить кожний з них, і на стежці чоловіка знайде його. **12.** Думаєш же, що Господь погане чинить? Чи Вседержитель замішає суд? **13.** Він що зробив землю. Хто ж є той, що творить піднебесну і все що існує? **14.** Бо якщо бажають сприйняти і дух в собі задержати, **15.** помре всяке тіло разом, всякий же смертний чоловік в землю відійде, з якої і виліплений. **16.** Якщо ж не сприймаєш, послухай це, послухай голос слів. **17.** Глянь ти на того, що ненавидить беззаконня і нищить лукавих що є вічний праведний. **18.** Безбожний той, що каже цареві: Переступаєш закон; Ви безбожні, володарям. **19.** Хто не завстидався обличчя шляхотного, ані не вміє честь віддати мужам, пошанувати їхнього лица. **20.** Марним же їм буде кричати і благодати мужа. Бо вчинили проти закону відвертаючи слабих. **21.** Він бо бачить людські діла, не оминуло же його нічого з того, що чинять, **22.** ані не буде місця сховатися тим, що чинять беззаконня. **23.** Бо не на чоловіка покладе ще. Бо всіх бачить Господь, **24.** що сприймає недослідиме, славне ж і невимовне, яким немає числа. **25.** Що виявляє їхні діла і поверне ніч, і упокориться. **26.** Він же погасив безбожних, вони ж видні перед ним, **27.** бо відвернулися від божого закону, а його оправдання не пізнали **28.** щоб нанести на нього крик бідних, і крик бідних буде вислуханий. **29.** І Він тишину подасть і хто засудить? І сховає лице, і хто його побачить? І Він проти народів і проти людини разом, **30.** царем наставляючи дволичну людину через нарікання народу. **31.** Бо до сильного той, що говорить: Забрав я, не візьму в заклад. **32.** Без себе побачу, ти покажи мені. Якщо я вчинив несправедність, не простягну. **33.** Чи не від тебе домагатиметься її? Бо відкладеш, бо ти вибереш і не я. І що визнає ти говори. **34.** Тому розумні серцем скажуть це, чоловік же мудрий почув моє слово. **35.** Йов же не за розумом сказав, слова ж його не з вмінням. **36.** Ну ж але навчися, Йове, не дай ще відповіді, наче нерозумні,

37. щоб не додали ми до наших гріхів, беззаконня ж нам зарахується, що багато слів говоримо перед Господом.

Глава 35

1. Взявши ж Еліус говорить: **2.** Що це вважав ти на суді? Ти хто є, що ти сказав: Я є праведний перед Господом? **3.** Чи скажеш: Що вчиню, згрішивши? **4.** Я дам відповідь тобі і трьом друзям. **5.** Поглянь на небо і подивися, поглянь же на хмари, як вони високо від тебе. **6.** Якщо ти згрішив, що вчиниш? Якщо ж і багато беззаконня ти вчинив, що можеш зробити? **7.** А томущо, отже, ти праведний, що йому даси? Чи що візьметься з твоєї руки? **8.** Твоя безбожність чоловікові подібному до тебе, і твоя праведність людському синові. **9.** Закричать ті, що переслідувані багатьма, закличуть від рамен багатьох. **10.** І він не сказав: Де є Бог, що мене створив, що настановляє нічні сторожі, **11.** що відділює мене від чотириногих землі, від птахів неба? **12.** Там кричать, і (ніхто) не почує, і від зарозумілості поганих. **13.** Бо Господь не бажає бачити погане. Бо Він Вседержитель, Він бачить **14.** тих, що довершують беззаконня і Він мене спасе. Судися ж перед Ним, чи можеш його хвалити так, як є. **15.** І тепер, немає того хто перевіряє його гнів, і він не пізнав дуже великий переступ. **16.** І Йов безглуздо відкриває свої уста, в незнанні чинить слова тяжкими.

Глава 36

1. Додавши ж ще Еліус каже: **2.** Підожди мене ще трохи, щоб я тебе повчив. Бо ще в мені є мова. **3.** Приймаючи моє вміння здалека, моїми ж ділами скажу праведне **4.** поправді і не слова неправедні. Неправедно розумієш. **5.** Впізнай же, що Господь не відкине незлобного. Сильний кріпостою серця **6.** безбожних не оставить живими і бідним дасть суд. **7.** Він не забере своїх очей від праведного. І (будуть) з царями на престолі і Він їх посадить на побіду, і піднесуться. **8.** І якщо будуть зв'язані в колодах, будуть держані в кайданах бідноти, **9.** і Він їм сповістить їхні слова і їхні переступи, бо будуть сильні. **10.** Але праведного Він вислухає. І Він сказав, що вони повернуться від неправедности. **11.** Якщо почують і послужать, Він закінчить їхні дні в добрі і їхні роки в славі. **12.** А безбожний не спасеться, томущо вони не бажають побачити Господа і томущо оскаржувані були непослушними. **13.** І лицеміри серцем розбудять гнів. Не кричать, томущо Він їх зв'язав. **14.** Отже, хай помре в молодості їхня душа, а їхнє життя хай зранене буде ангелами, **15.** томущо вони завдали смутку немічному і слабкому. А суд лагідних Він видасть. **16.** І тому Він обманою видобув тебе з уст ворога. Безодня, потік під нею. І твій стіл зійшов повний жиру. **17.** В праведних не забракне суду, **18.** а на безбожних буде гнів через безбожність дарів, які приймали з неправедности. **19.** Хай тебе свobodно не відверне ум від благання слабких, що є в скруті, і всіх, що кріпляться силою. **20.** Не викрадайся вночі, щоб нарід не пішов проти них. **21.** Але бережися, не чини зла, бо в цьому ти освободився від бідноти. **22.** Ось сильний буде сильним в своїй кріпості.

Бо хто є сильний так як Він? **23.** Хто ж є той, що досліджує Його діла? Чи хто той, що сказав: Ти вчинив неправедно? **24.** Згадай, що Його діла великі, (понад ті), які зробили мужі. **25.** Всякий чоловік в собі побачив, скільки є ранених смертних людей. **26.** Ось сильний великий, і ми не знатимемо. І число Його літ безконечне. **27.** Почислені ж в нього каплі дощу, і вилиються дощем в хмару. **28.** Потечуть старинності, а хмара дала тінь на безчисленних смертних людей. Він поставив час скотині, вони знають чин лягання. Чи не дивується твій ум цим всім, чи не міняється твоє серце в тілі? **29.** І якщо збагнеш простягнення хмари, рівність його шатра, **30.** ось Він простягне над ним лук і Він покрив коріння моря. **31.** Бо ними Він судитиме народи, дасть їжу сильному. **32.** В руках Він сховав світло і заповів про нього зустрічному. **33.** Він сповістить про нього свого друга. (Є) часть і для неправедности.

Глава 37

1. І від цього перелякалося моє серце і відірвалося від свого місця. **2.** Послухай чутку в гніві господньої люті, і повчання вийде з його уст. **3.** Під всім небом його початок, і його світло на крилах землі. **4.** За ним закричить голос, загримить в голосі своєї зухвалості, і не змінить їх, бо почує його голос. **5.** Загримить сильний своїм подивугідним голосом. Бо Він зробив великі речі, які ми не бачили, **6.** приказуючи снігові: Будь на землі. І бурний дощ його сили. **7.** Він закарбує руку кожної людини, щоб кожний чоловік взяв свою неміч. **8.** Звірі ввійшли під покриття, замовкли на ложі. **9.** З кімнат виходять клопоти а зі скель мороз. **10.** І від дихання сильного Він дасть мороз, провадить воду як лиш бажає. **11.** І вибраного покриває хмара, його світло розжене хмару. **12.** І він довколішні (хмари) розжене велінням на їхні діла. Все, що лиш їм заповість, це ним покладене на землі, **13.** чи на напімнення, чи на його землю, чи знайде його на милосердя. **14.** Послухай це, Йове. Стань, сприйми господню силу. **15.** Знаємо, що Бог поставив свої діла, зробивши світло з темряви. **16.** Він знає розподіл хмар, а падіння поганих надзвичайні. **17.** Твоя одіж тепла. Є тиша на землі. **18.** Чи скріпиш з ним на старинність (основи), вони сильні наче видіння литва. **19.** Тому повчи мене, що Йому скажемо. І ми перестанемо багато говорити. **20.** Чи при мені (є) книга чи став книжник, щоб вставши, я привів чоловіка до мовчання? **21.** А світло не є видиме всім, світліє в стариннім (небозводі), наче від нього на хмарах. **22.** З півночі хмара золотиста. Над цими велика слава і шана Вседержителя. **23.** І не знаходимо іншого подібного до Нього в силі. Він судить праведно, чи не думаєш, що Він слухає? **24.** Тому Його боятимуться люди, злякаються Його і мудрі серцем.

Глава 38

1. Як перестав же Еліус говорити, заговорив Господь до Йова крізь бурю і хмари: **2.** Хто цей, що скриває від Мене раду, що держить слова в серці, а думає від Мене втаїти? **3.** Підпережи як муж твої бедра, Я ж тебе запитаю, а ти Мені відповіси. **4.** Де ти був коли Я основував землю? Сповісти

ж Мені, якщо ти пізнав розум. **5.** Чи знаєш хто поклав її міри? Чи шнурком її розміряв? **6.** На чому поставлені її стовпи? Хто ж є той, що поклав на ній угільний камінь? **7.** Коли звізди повстали, всі мої ангели похвалили Мене великим голосом. **8.** Я загородив море брамами, коли родилося, виходячи з лона своєї матері. **9.** Я ж поклав її хмару як одяг, Я ж її завинув імлою. **10.** Я ж поставив її границі, поклавши замки і брами. **11.** Я ж сказав їй: Доси підеш і не перейдеш, але в тобі розіб'ються твої хвили. **12.** Чи Я при тобі заповів ранньому світлові, а рання зоря побачила свій чин, **13.** щоб схопитися за крила землі, щоб скинути із себе безбожних? **14.** Чи ти взявши глиняну землю зліпив живу істоту і дав їй мову на землі? **15.** Чи ти забрав світло від безбожних, а знищив рамено гордих, **16.** прийшов до джерела моря, ходив стопами по безодні? **17.** Чи тобі зі страху відкриваються брами смерті, а дверники аду бачачи тебе перелякалися? **18.** Чи ти збагнув широту піднебесної? Сповісти ж мені яка вона є. **19.** В якій землі замешкує світло, а яке місце темряви? **20.** Чи ти Мене поведеш до їхніх околиць? Чи і ти вивідав їхні стежки? **21.** Знаю, отже, що ти тоді народився, а число твоїх літ велике. **22.** Чи ж ти пішов до скарбів снігу, і ти побачив скарби граду. **23.** Воно відкладене тобі на час ворогів, на день війни і битви. **24.** Звідки виходить мороз чи розсвіається південний вітер на піднебесну? **25.** Хто ж приготував русло для зливного дощу, а дорогу громам, **26.** щоб посилати дощ на землю, де не(має) чоловіка, (на) пустиню, де немає в ній людини, **27.** щоб наситити незаселену і непрохідну (землю) і видати ріст зелені? **28.** Хто є батько дощу? Хто ж є той, що породив краплі роси? **29.** З якого ж лона виходить лед? А хто на небі породив мороз, **30.** який сходить наче вода, що тече? Лице ж безодні хто оснував? **31.** Чи ти збагнув зв'язь Плеади і відкрив огорожу Оріона? **32.** Чи ти відкриєш Мазурот в своїм часі і чи притягнеш Вечірню зорю за її чуб? **33.** Чи ти знаєш переміни неба чи те, що стається разом на піднебесній? **34.** Чи ти покличеш хмару голосом, і вона тебе послухається трясінням зливної води? **35.** Чи пішлеш блискавиці і вони підуть? Чи скажуть тобі: Що є? **36.** Хто ж дав жінкам мудрість ткання чи вміння вишивання? **37.** Хто ж числить хмари в мудрості, а прихилив небо до землі? **38.** Розлився порошок наче земля, Я ж приліпив його наче куб до каменя. **39.** Чи ти вполюєш їжу левам, а наповниш душі зміїв? **40.** Бо вони перелякалися на своїх ліжках, сидять в лісах, чатуючи. **41.** Хто ж приготував їжу вороні? Бо її пташата закричали до Господа, блукаючи, шукаючи їжі.

Глава 39

1. Чи ти визнаєш час народження диких кіз на камені, а підстеріг болі оленів? **2.** Чи ти почислив їхні повні місяці до народження, а розв'язав їхні болі? **3.** Чи ти вигодував їхніх дітей без страху? Чи ти відпустиш їхні болі? **4.** Відійдуть їхні діти, розмножаться в нащадках, вийдуть і не повернуться до них. **5.** Хто ж є той, що свобідним пустив дикого осла, а хто розв'язав його кайдани? **6.** Я поклав йому життя в пустині і його поселення - соляні місця. **7.** Висміваючи численний нарід міста, а не чуючи оскаржень податківця, **8.** він оглядає гори - своє пасовисько і шукає за всякою зеленню.

9. Чи тобі забажає служити однорог чи (захоче) лягти при твоїх яслах? **10.** Чи ти привяжеш пасами його ярмо, чи він протягне тобі борозди в рівнині? **11.** Ти ж на нього поклав надію, томущо його сила велика, а чи доручиш йому твої діла? **12.** Чи віриш, що він тобі віддасть насіння, внесе тобі до току? **13.** Крило миле в нееласа, якщо зачне асіда і пташенят. **14.** Бо оставить на землі свої яйця і на землі зігріває **15.** і він забув, що нога розкине і звірі поля потопчуть. **16.** Ствердла вона до своїх дітей наче (вони) не її, на дармо потрудилася без страху. **17.** Бо задержав Бог від неї мудрість і не вимінив їй розуму. **18.** В часі піднесеться на висоту, висміє коня і його вершника. **19.** Чи ти дав коневі силу, зодягнув йому на шию страх? **20.** Дав же йому озброєння, а славу зі сміливістю його грудям? **21.** Копаючи герцює в рівнині, виходить на долину зі силою. **22.** Зустрічним стрілам сміється і не відвернеться від заліза: **23.** Проти нього грає лук і меч, **24.** і гнівом знищить землю і не повірить, доки труба не дасть знаку. **25.** А як труба дає знак говорить: Добре, здалека занюхує бій з поскаком і іржанням. **26.** Чи з твого вміння повстав яструб, простягнувши крила, непорушно дивлячись на південь? **27.** Чи на твій приказ орел підноситься вгору, а гриф мешкає, сидячи на своїм гнізді, **28.** на краю скелі і сховано? **29.** Будучи там він шукає їжі, його очі здалека бачать. **30.** А його пташенята копирзаються в крові, зразу знаходять те місце, де лиш будуть трупи.

Глава 40

1. І Господь Бог відповів Йову і сказав: **2.** Чи належно він відкидає суд, чи не той хто оскаржує Бога дасть відповідь за це? **3.** Підбраши ж Йов каже Господеві: **4.** Як то ще я суджуся упімнений і оскаржую Господа, слухаючи це, будучи нічим? Я ж яку відповідь на це дам? Я покладу руку на мої уста. Я раз заговорив, а вдруге не додам. **5.** **6.** Ще ж підбравши Господь сказав до Йова з хмари: **7.** Ні, але підпережи як муж твої бедра: Раз ти заговорив, а Я запитаю тебе, ти ж Мені відповіси. **8.** Не відклади мого суду. Чи (тобі) здається, що Я з тобою повівся інакше, ніж щоб ти виказався праведним? **9.** Чи твоя рука є (така) як господня, чи голос як Його гриміння? **10.** Візьми ж висоту і силу, зодягнися ж в славу і честь. **11.** Пішли ангелів з гнівом, а впокори кожного зарозумілого, **12.** винищи ж гордовитого, а безбожного зразу вигуби, **13.** сховай же зізовні в землі разом, а їхні лица сповни безчестям. **14.** Бо (тоді) визнаю, що твоя правиця спроможна спасти. **15.** Але гляди на звірів, що у тебе. Вони їдять траву подібно до волів. **16.** Ось же сила його в бедрах, а кріпость у пупці живота. **17.** Він поставив хвіст наче кипарис, а його сухожилля сплетене. **18.** Його ребра - мідяні ребра, а його хребет з литого заліза. **19.** Це є початок господнього творіння, воно зроблене, щоб було висміяне його ангелами. **20.** Пішовши ж на скелисту гору, він зробив радість чотириногим в тартарі. **21.** Він спить під всіляким деревом при лозі і тростині і траві. **22.** Його отінюють великі дерева з гілками і гілки верби. **23.** Якщо буде повинь він не відчує, він вірить, що Йордан потече йому до уст. **24.** Чи його оком (хтось) його візьме, як схоплений буде в пастку, чи проколять ніздрі? **25.** Чи поведеш змія вудкою, чи покладеш вуздечка на його ніздрі?

26. Чи вкладеш кільце в його ніздрі, і чи шилом проколиш його губу? **27.** Чи вимовить до тебе прохання, лагідно прозьбою? **28.** Чи зробить з тобою завіт, а чи візьмеш його за вічного раба? **29.** Чи гратимешся ж з ним наче з птахом, чи привяжеш його наче горобця для дитини? **30.** Чи годуються ним народи, а чи ділять його роди Фенікійців? **31.** А все що пливе, зібравшись, не принесуть одну шкіру його хвоста і в кораблях рибалок його голову. **32.** А ти покладеш на нього руку, згадавши війну, що була в його тілі, і хай більше не буде.

Глава 41

1. Чи ти його не побачив, ані не здивувався ти над сказаним (про нього)? **2.** Чи ти не побоявся, томущо воно приготовлене Мені? Бо хто є той, що Мені протиставиться? **3.** Чи хтось стане проти Мене і встоїться, чи не вся піднебесна моя? **4.** Не замовчу задля нього, і слово сили помилує рівного собі. **5.** Хто відкриє лице його одіння? А до складки його броні хто ввійде? **6.** Хто відкриє двері його лица? Довкруги його зубів - страх. **7.** Його внутреності - мідяні щити, а його звязь наче камінь сміріт. **8.** Один до одного пристають, а дух не пройде крізь нього. **9.** Чоловік пристане до свого брата, вони держаться разом і не відділяться. **10.** Як пчихає він світиться світло, а його очі вигляд ранньої зорі. **11.** З його уст виходять горючі світила і викидаються решітки огня. **12.** З його ніздрів виходить дим печі, що горить огнем угля. **13.** Його душа вугілля, а з його уст виходить полумінь. **14.** В його шії замешкує сила, знищення перед ним біжить. **15.** Мязи його тіла зліпилися. Як зливає (хтось) на нього, він не порушиться. **16.** Серце його закріплене наче камінь, а стало наче непорушне ковадло. **17.** Як він повертається (це) страх чотириногим звірам, що скачуть на землі. **18.** Якщо його зустрінуть списи, нічого не зроблять вкинений спис і броня. **19.** Бо ж він вважає залізо за полову, а мідь за гниле дерево. **20.** Його не рушить мідяний лук, а він вважає того, що кидає каміння, за траву. **21.** Тростиною вважаються молоти, а він висміює махання огнем. **22.** Його лежанка - ostrі цвяхи, а все золото моря під ним наче глина без міри. **23.** Приводить до кипіння безодню наче мідь, він море вважає за посудину з мастю, **24.** а тартар безодні за полоненого. Він вважає безодню за прохід. **25.** На землі немає нікого подібного до нього, зробленого, щоб ним гралися мої ангели. **26.** Він бачить все високе, а сам є царем всего, що у водах.

Глава 42

1. Підібравши ж Йов каже Господеві: **2.** Я знаю, що Ти все можеш, а Тобі ніщо неможливе. **3.** Бо хто є той, що від Тебе скриває раду? Хто щадить слова і думає скритися від Тебе? Хто ж сповістить мені те, що я не знав, велике і подивугідне, що я не впізнав? **4.** Послухай же мене, Господи, щоб і я заговорив. Я Тебе запитаю, Ти ж мене повчи. **5.** Слух же уха я почув про Тебе раніше, а тепер моє око побачило Тебе. **6.** Тому я вважав себе поганим і розтаяв, а я вважаю себе за землю і попіл. **7.** А сталося після того, як Господь сказав всі ці слова до Йова, промовив Господь

до Еліфаса Теманіта: Згрішив ти і твої два друзі. Бо ви не сказали нічого праведного переді Мною, так як мій слуга Йов. **8.** А тепер візьміть сім телят і сім баранів і підіть до мого слуги Йова, і він принесе за вас жертви. Мій слуга Йов помолиться за вас, бо прийму хіба лиш його лице. Бо якщо б не він, Я вигубив би вас, бо ви не сказали правду супроти мого слуги Йова. **9.** Пішов же Еліфас Теманіт і Валдад Савхіт і Софар Мінейський і зробили так, як їм приказав Господь, і Він відпустив їм гріх задля Йова. **10.** А Господь вчинив Йова великим. А як він помолився за друзів, (Бог) відпустив їм гріх. Господь же дав подвійно від того, що було передше в Йова, в подвоєння. **11.** А усі його брати і його сестри почули все, що трапилося йому і прийшли до нього, і (прийшли) всі, що його раніше знали. Їдючи і пючи в нього, потішили його, і були охоплені подивом відносно всього, що Господь на нього навів. А кожний дав йому одну ягницю і чотири непозначені золоті драхми. **12.** Господь же поблагословив останнє Йова більш ніж попереднє. Його скотина була: чотирнадцять тисяч овець, шість тисяч ослів, тисяча пар волів, тисяча дійних ослиць стада. **13.** А йому народилося сім синів і три дочки. **14.** І він назвав першу День, а другу Касія, третю ж Амалтеїн Ріг. **15.** І в піднебесній не знайдено кращих від них - від дочок Йова. А батько дав їм насліддя між братами. **16.** Йов пожив після язви сто сімдесять літ, а він прожив всіх літ двісті сорок вісім. І Йов побачив своїх синів і синів своїх синів до четвертого покоління. **17.** І Йов помер старим і повним днів. **18.** А записано, що він знову встане з тими, що їх Господь воскресить. **19.** Він описаний в Сирійській книзі, а живе в Асійській землі в границях Ідумеї і Аравії, раніше ж було йому імя Йоав. **20.** Він, взявши жінку Аравійку, породив сина, якому імя Еннон, а цей був батьком Зари, сином синів Ісави, а матері Восорри, так, що був він пятий від Авраама. **21.** І це царі, що царювали в Едомі, якою країною і він царював. Перший Валак син Веора, й імя його міста Деннава. А після Валака (був) Йолав прозваний Йовом. А після нього Асом володар проводир з країни Теманітиди. Після нього Адад син Варада, що вирубав Мадіяма на рівнині Моава, й імя його міста Геттем. **22.** А ті друзі, що до нього прийшли: Еліфас з Ісави цар синів Теманців, Валдад тиран Савхеїв, Софар цар Мінеїв.

Біблія

Новий переклад

Новий переклад УБТ Рафаїла Турконяка (1997-2007)

Українське біблійне товариство

Рафаїл Павлович Турконяк, 1997-2007

Форматований текст з виділенням слів Ісуса